

Balcia Insurance SE
Publiskais ceturkšņa pārskats
2017. gada I. ceturksnis

Šis pārskats sagatavots saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 31.08.2016 noteikumiem Nr. 147 "Apdrošinātāju publisko ceturkšņa pārskatu sagatavošanas noteikumi".

Pārskatā ir ietverta apkopota informācija par uzņēmuma darbību **2017. gada pirmajā ceturksnī** un ir salīdzināma ar iepriekšējā gada attiecīgo pārskata periodu.

Ziņas par uzņēmumu

Uzņēmuma nosaukums	Balcia Insurance SE (BTA Insurance Company SE, līdz 02.11.2016)
Uzņēmuma juridiskais statuss	Eiropas komercsabiedrība
Reģistrācijas Nr., vieta un datums	40003159840, Rīga, 1993. gads
Adrese	K. Valdemāra iela 63, Rīga

Valdes locekļi un to ieņemamais amats	Lauris Boss – Valdes priekšsēdētājs Dita Daukste – Valdes loceklis Kaspars Ummers – Valdes loceklis
--	---

Padomes locekļi un to ieņemamais amats	Gints Dandzbergs – Padomes priekšsēdētājs Pauls Dandzbergs – Padomes priekšsēdētāja vietnieks Marts Dandzbergs – Padomes priekšsēdētāja vietnieks Andrejs Galanders – Padomes loceklis Agris Dambenieks – Padomes loceklis Bronislaw Woznialis – Padomes loceklis
---	--

Pārskata periods 01.01.2017 - 31.03.2017

Ziņas par akcionāriem

Akcionārs	Akciju skaits	% ģpatsvars
B5 Holding Limited	26 498	26.50%
HTT Holding Company Limited	25 815	25.82%
MDA Holding Limited	9 797	9.80%
TIA AS	9 578	9.58%
B6 Holding Limited	9 051	9.05%
Citas personas	19 261	19.25%

Akcijas nominālvērtība	142.20 EUR
Parakstītais pamatkapitāls	14 220 000 EUR
Apmaksātais pamatkapitāls	14 220 000 EUR

Ārvalstu filiāles

Vācija, Senefelderstr. 17, 63322 Rödermark
Apvienotā Karaliste, 3B Westwood House, Greenwood Business Centre, Reget Road,
Salford, Manchester M5
Francija, 86 rue Anatole France, 92300 Levallois-Perret, Paris
Polija, Al. Jerozolimskie 136 02-305 Warszawa

Peļņas vai zaudējumu aprēķina pārskats

Pozīcijas nosaukums	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata gada atbilstošajā periodā
Nopelnītās prēmijas	17 196 307	11 026 453
Citi tehniskie ienākumi, neto	270 693	182 359
Piekritušās atlīdzību prasības, neto	(9 951 943)	(6 687 332)
Izmaiņas citās tehniskajās rezervēs	-	-
Gratifikācijas, neto	-	-
Neto darbības izdevumi	(6 259 268)	(4 218 412)
Citi tehniskie izdevumi, neto	(736 404)	(116 923)
Izmaiņas izlīdzināšanas rezervēs	-	-
Ieguldījumu pārvaldīšanas ienākumi/(izdevumi) un komisijas naudas maksājumi	(44 032)	(47 304)
Neto procentu ienākumi un dividenžu ienākumi	115 430	193 455
Neto realizētā peļņa/(zaudējumi) no amortizētajā iegādes vērtībā vērtētajiem finanšu aktīviem un finanšu saistībām	-	-
Neto realizētā peļņa/(zaudējumi) no pārdošanai pieejamajiem finanšu aktīviem	-	-
Neto peļņa/(zaudējumi) no tirdzniecības nolūkā turētajiem finanšu aktīviem un finanšu saistībām	-	-
Neto peļņa/(zaudējumi) no klasificētiem kā patiesajā vērtībā vērtētajiem finanšu aktīviem un finanšu saistībām ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	236 992	48 649
Ārvalstu valūtu pārvērtēšanas rezultāts	(350 910)	(103 840)
Materiālo aktīvu, ieguldījumu ēkās pašu darbības nodrošināšanai, ieguldījumu īpašuma un nemateriālo aktīvu atzīšanas pārtraukšanas peļņa/(zaudējumi)	-	-
Nolietojums	(208 512)	(181 403)
Vērtības pieaugums/(samazinājums)	27	6 729
Pārskata perioda peļņa/(zaudējumi) pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas	268 380	102 431
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	-	-
Pārskata perioda peļņa/(zaudējumi)	268 380	102 431

Apdrošināšanas veidu raksturojošie rādītāji

Apdrošināšanas veids	Parakstītās prēmijas, bruto			Izmaksātās atlīdzības, bruto			Neto darbības izdevumi
	Kopsumma	Latvijā noslēgtie līgumi	t.sk.fiziskām personām noslēgtie līgumi	Kopsumma	Latvijā noslēgtie līgumi	t.sk.fiziskām personām noslēgtie līgumi	
Nelaiemes gadījumu apdrošināšana	580 978	14 634	-	12 660	-	-	138 538
Veselības apdrošināšana	-	-	-	-	-	-	-
Sauszemes transporta (izņemot dzelzceļa) apdrošināšana	1 620 781	173 149	-	389 791	20 999	20 999	230 732
Dzelzceļa transporta apdrošināšana	-	-	-	-	-	-	-
Gaisakuģu apdrošināšana	-	-	-	-	-	-	-
Kuģu apdrošināšana	572	-	-	-	-	-	-
Kravu apdrošināšana	568	-	-	-	-	-	70
Īpašuma apdrošināšana pret uguns un dabas stihiju postījumiem un pret citiem zaudējumiem	13 603 632	456 450	43 221	1 993 126	1 388 832	1 110 000	1 727 780
Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	16 243 795	-	-	6 845 746	102 912	101 692	3 971 529
Gaisakuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	-	-	-	-	-	-	-
Kuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	414	-	-	-	-	-	-
Vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	618 384	451 665	-	134 336	124 888	26 138	88 261
Kredītu apdrošināšana	-	-	-	-	-	-	-
Galvojumu apdrošināšana	226 576	34 926	-	283 492	283 491	-	26 519
Dažādu finansiālo zaudējumu apdrošināšana	366 212	-	-	-	-	-	34 459
Juridisko izdevumu apdrošināšana	-	-	-	-	-	-	-
Palīdzības apdrošināšana	264 784	22 324	-	66 568	686	-	41 380
Kopā	33 526 696	1 153 148	43 221	9 725 719	1 921 808	1 258 829	6 259 268

Apdrošināšanas veids	Zaudējumu rādītājs (piekritušās atlīdzību prasības, neto / nopelnītās prēmijas, neto)	Izdevumu rādītājs ((neto darbības izdevumi + citi tehniskie izdevumi, neto)/nopelnītās prēmijas, neto)	Kombinētais rādītājs (zaudējumu rādītājs + izdevumu rādītājs)
Nelaiemes gadījumu apdrošināšana	4.86%	28.40%	33.26%
Veselības apdrošināšana	-	-	-
Sauszemes transporta (izņemot dzelzceļa) apdrošināšana	74.57%	32.84%	107.41%
Dzelzceļa transporta apdrošināšana	-	-	-
Gaisakuģu apdrošināšana	-	-	-
Kuģu apdrošināšana	(471.65%)	-	(471.65%)
Kravu apdrošināšana	13.63%	37.36%	50.99%
Īpašuma apdrošināšana pret uguns un dabas stihiju postījumiem un pret citiem zaudējumiem	31.70%	69.25%	100.95%
Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	58.84%	36.91%	95.75%
Gaisakuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	-	-	-
Kuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	-	-	-
Vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	(27.41%)	66.78%	39.37%
Kredītu apdrošināšana	-	-	-
Galvojumu apdrošināšana	2583.02%	74.70%	2657.72%
Dažādu finansiālo zaudējumu apdrošināšana	(11.83%)	56.35%	44.52%
Juridisko izdevumu apdrošināšana	-	-	-
Palīdzības apdrošināšana	38.75%	21.24%	59.99%
Kopā	57.87%	41.89%	99.77%

Bilances pārskats

Pozīcijas nosaukums	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata gads
Parakstītais, bet neapmaksātais pamatkapitāls	-	-
Materiālie aktīvi	568 766	540 356
Ieguldījumi zemes gabalos un ēkās	6 869 027	6 901 761
Nemateriālie aktīvi	728 773	730 253
Ieguldījumi radniecīgo sabiedrību pamatkapitālā	-	-
Ieguldījumi asociēto sabiedrību pamatkapitālā	4 873 279	5 208 487
Tirdzniecības nolūkā turēti finansu aktīvi	-	-
Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finansu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	54 372 803	49 540 652
Pārdošanai pieejami finansu aktīvi	279 080	279 080
Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi	7 886 007	5 500 000
Aizdevumi un debitoru parādi	22 383 376	10 631 928
Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi	16 615 941	13 274 239
Nodokļu aktīvi	553 909	553 909
Pārapirošināšanas līgumi	13 681 137	15 064 693
Nauda kasē un prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	62 275 792	64 542 446
Kopā aktīvi	191 087 890	172 767 804
Kapitāls un rezerves	59 199 413	58 929 098
Apdrošināšanas saistības	118 373 295	101 556 389
Pakārtotās saistības	1 700 000	1 700 000
Klasificētas kā patiesajā vērtībā novērtētās finansu saistības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	-
Amortizētajā iegādes vērtībā vērtētās finansu saistības	9 045 688	8 848 796
Uzkrājumi	336 547	304 021
Nodokļu saistības	1 572 443	554 946
Uzkrātie izdevumi un nākamo periodu ienākumi	860 504	874 554
Kopā saistības	131 888 477	113 838 706
Kopā kapitāls un rezerves, un saistības	191 087 890	172 767 804

Pašu kapitāla un maksātspējas kapitāla prasības aprēķins

Pozīcijas nosaukums	Pārskata periods
Pamata pašu kapitāls	49 019 818
Atskaitījumi par līdzdalību finanšu iestādēs un kredītiestādēs	-
Kopējais pamata pašu kapitāls pēc atskaitījumiem	49 019 818
Papildu pašu kapitāls kopā	-
Pieejamais un izmantojamais pašu kapitāls	
Kopā pieejamais pašu kapitāls, lai izpildītu maksātspējas kapitāla prasību	49 019 818
Kopā pieejamais pašu kapitāls, lai izpildītu minimālo kapitāla prasību	44 245 834
Kopā izmantojamais pašu kapitāls, lai izpildītu maksātspējas kapitāla prasību	49 019 818
Kopā izmantojamais pašu kapitāls, lai izpildītu minimālo kapitāla prasību	44 245 834
Maksātspējas kapitāla prasība	34 613 177
Minimālā kapitāla prasība	15 334 452
Izmantojamā pašu kapitāla attiecība pret maksātspējas kapitāla prasību	141.62%
Izmantojamā pašu kapitāla attiecība pret minimālo kapitāla prasību	288.54%

Riski un risku vadība

Apdrošināšana kā uzņēmējdarbības nozare nodarbojas ar riska pārnesi no apdrošinājuma ņēmēja uz apdrošinātāju un šī riska pārvaldi. Apdrošināšanas darbībā lielākie riski rodas, apdrošinātājam pieņemot apdrošināmo risku, novērtējot to, izvēloties pārapirošināšanas segumu un pildot saistības attiecībā uz noslēgtajiem apdrošināšanas līgumiem. Apdrošinātājs ir pakļauts arī ieguldījumu riskam, kad Sabiedrībai ir jāsedz tehniskās rezerves ar aktīviem, kas ieguldīti dažādos finanšu instrumentos, un tas ietver tirgus risku, kredītrisku, likviditātes risku un operacionālo risku.

Sabiedrības vadība ir identificējusi riskus un izstrādājusi šo risku pārvaldi. Risku pārvalde notiek saskaņā ar sabiedrības valdes lēmumu.

Sabiedrības vadība ir iedalījusi visus riskus šādās lielās grupās:

- Apdrošināšanas riski
- Finanšu riski
- Darbības (operacionālie) riski

Katra no šīm grupām ir sadalīta apakšgrupās, kurā ir identificēti riski, kas varētu ietekmēt kādu no darbības virzieniem. Katram no riskiem ir izstrādāti pasākumu plāni, kas jāveic, lai mazinātu un novērstu riska iestāšanās iespējamību.

1. Apdrošināšanas riski un to vadība

Apdrošināšanas risks ir visbūtiskākais risks, ar ko Sabiedrība saskaras ikdienā.

(a) Risku parakstīšanas stratēģija

Sabiedrības risku parakstīšanas stratēģijas pamatā ir risku diversifikācija, kas nodrošina sabalansēta risku portfeļa uzturēšanu, balstoties uz liela apjoma vienādu risku portfeli, kas tiek turēts vairāku gadu garumā, un kas maina kopējo riska ietekmi.

Risku parakstīšanas stratēģija ir ietverta gada biznesa plānā, kurā ir aprakstīti apdrošināšanas veidi, kuros tiek parakstītas prēmijas, kā arī nozares un sektori, kuros Sabiedrība ir gatava uzņemties risku. Šī stratēģija tiek piemērota individuāliem risku parakstītājiem, izmantojot detalizētu risku parakstīšanas pilnvaru sistēmu, kurā noteikti limiti atsevišķam risku parakstītājam pēc apdrošināšanas veida, biznesa klases un nozares, lai izveidotu atbilstošu risku profilu apdrošināšanas portfeļa ietvaros.

Riska parakstīšanas stratēģija tiek analizēta izmantojot stresa testus un kritisko situāciju analīzi.

Apdrošināšanas produktu tarifu un cenu aprēķinā ir atspoguļoti pašreizējie tirgus apstākļi un ietverti iespējamie pieņēmumi, kas nepieciešami nākotnes rezultātu korigēšanai ar mērķi būtiski ierobežot finanšu risku.

Vadība pastāvīgi uzrauga riska parakstīšanas pilnvaru ievērošanu. Sabiedrības valde izskata darījumus, kuriem nepieciešams īpašs apstiprinājums.

(b) Galveno produktu apraksts

Turpmāk ir aprakstīti to apdrošināšanas līgumu noteikumi, kuriem ir būtiska ietekme uz apdrošināšanas līgumu radīto nākotnes naudas plūsmu apjomu, laiku un paredzamību. Turpmāk ir sniegts Sabiedrības galveno produktu novērtējums un veids, kā riski tiek vadīti.

KASKO

Produkta raksturojums

Šis apdrošināšanas veids kompensē zaudējumus, kas radušies transportlīdzekļa bojājumu vai bojāejas rezultātā. Ir iespējams iegādāties vairākus atsevišķus apdrošināšanas segumus, kas ir saistīti ar apdrošināto transportlīdzekli. Lielākie zaudējumi rodas transportlīdzekļu zādzības vai iznīcināšanas gadījumos.

Riska vadība

Būtiskākie riski, kas saistīti ar šo produktu, ir parakstīšanas risks un atlīdzību prasību attīstības risks.

KASKO apdrošināšanas likmes tiek noteiktas, izmantojot *bonus-malus* sistēmu, saskaņā ar kuru apdrošināšanas prēmija tiek samazināta, ja nav bijuši zaudējumi, un palielināta, ja tādi ir bijuši. Apdrošināšanas summa reti pārsniedz EUR 70 000. Apdrošināšanas prēmijas tiek noteiktas saskaņā ar spēkā esošo apdrošināšanas metodiku. Transportlīdzekļu apdrošināšanā parasti tiek ietverts pašrisks.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana (OCTA)

Produkta raksturojums

Šis ir obligāts apdrošināšanas veids, kura noteikumus un atlīdzību kārtību regulē Noteikumi par sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku obligātās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu. OCTA apdrošināšana sedz traumu un īpašuma bojājumu atlīdzību prasības valstīs, kurās ir izdota polise, kā arī atlīdzību prasības, kas radušās ārvalstīs saistībā ar Green Card sistēmā apdrošinātiem automobiļiem. OCTA atlīdzina zaudējumus, kas nodarīti īpašumam, un veic izmaksas personām nodarīto traumu gadījumā, pārsvarā par ārstniecības izmaksām un īslaicīgu darba nespēju. Tomēr ir iespējamās arī ilgtermiņa atlīdzības, piemēram, pensijas un pabalsti neatgriezenisku darbaspēja zudumu gadījumā, kuras varētu maksāt ilgākā laika posmā arī kā gada maksas (annuities).

Kaut arī pieredze rāda, ka atlīdzības tiek pieteiktas nekavējoties, un tās var nokārtot bez kavēšanās, situācija var mainīties, un OCTA var tikt klasificēts kā „ilgi nokārtojams” (long-tail) apdrošināšanas veids, kad atlīdzības prasības gala izmaksu noteikšanai ir nepieciešams ilgāks laiks.

Riska vadība

Būtiskākie riski, kas saistīti ar šo produktu, ir parakstīšanas risks, konkurences risks un atlīdzību prasību palielināšanās risks. Sabiedrība uzrauga izmaiņas vispārējā ekonomiskajā un komerciālajā vidē, kurā tā darbojas, un rīkojas atbilstoši izmaiņām. OCTA apdrošināšanas likmes tiek noteiktas, izmantojot *bonus-malus* sistēmu, saskaņā ar kuru apdrošināšanas prēmija tiek samazināta, ja nav bijuši zaudējumi, un palielināta, ja tādi ir bijuši.

Īpašuma apdrošināšana

Produkta raksturojums

Īpašuma apdrošināšana saskaņā ar polises noteikumiem atlīdzina apdrošinātās personas zaudējumus vai kaitējumu, kas radies apdrošinātā īpašumam, kā arī zaudējumus uzņēmējdarbības pārtraukuma rezultātā, kas radies saistībā ar šo kaitējumu. Īpašuma apdrošināšana nosedz riskus, kas saistīti ar īpašumu, piemēram, ugunsgrēks, cauruļu plīšana, eksplozija, zagšana un laupīšana, kā arī vētras izraisītu zaudējumu risks. Papildus īpašuma apdrošināšanai ir iespējams iegādāties civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu.

Uzņēmējdarbības pārtraukuma apdrošināšana kompensē neiegūto peļņu un fiksētās izmaksas, ja zaudējumus izraisījis risks, kas apdrošināts saskaņā ar ģpašuma apdrošināšanas polisi. Pārdodot šīs apdrošināšanas polises, ļoti liela nozīme ir klientu uzticamībai un finanšu pārskatu patiesumam.

Visbiežāk sastopamie riski ģpašuma apdrošināšanā ir cauruļu plīšana un ugunsgrēks. Lielāki zaudējumi parasti rodas uguns nelaimes gadījumos.

Kopumā prasības ģpašuma apdrošināšanā tiek paziņotas nekavējoties, un tās var nokārtot bez kavēšanās. ģpašuma apdrošināšanas veids tiek klasificēts kā „ātri nokārtojams” (short-tail), nevis „ilgi nokārtojams” (long-tail), kad atlīdzības prasības gala izmaksu noteikšanai ir nepieciešams ilgāks laiks.

Riska vadība

Būtiskākie riski, kas saistīti ar šo produktu, ir parakstīšanas un atlīdzību prasību attīstības riski.

Lai aprēķinātu prēmiju, tiek novērtēts ģpašuma pielietojšanas veids. Mājoķļu apdrošināšanas veidā ir paredzams, ka ir liels ģpašumu skaits ar līdzīgu riska profilu. Tomēr komerciālā ģpašuma apdrošināšanā var būt savādāk. Vairums komerciālā ģpašuma apdrošināšanas piedāvājumu ietver gan izvietojumu, gan biznesa veidu, gan ieviestos drošības līdzekļus kopumā. Prēmijas aprēķināšana atbilstoši šo polišu riskam būs subjektīvs, tāpēc arī riskants process.

ģpašuma apdrošināšana ir pakļauta riskam, ka apdrošinātais pieteiks viltotas vai spēkā neesošas prasības vai arī uzrādīs lielāku atlīdzības summu. Tas lielā mērā izskaidrojams ar ekonomisko apstākļu ietekmi uz ģpašuma apdrošināšanas portfeļa ienesīgumu. Apdrošināšanas riska vadība tiek īstenota, galvenokārt izmantojot cenu noteikšanas mehānismus, neatkarīgu ģpašumu novērtēšanu saskaņā ar starptautiskiem standartiem, produktu izstrādi, risku izvēli un pārapirošināšanu. Sabiedrība uzrauga izmaiņas vispārējā ekonomiskajā un komerciālajā vidē, kurā tā darbojas, un rīkojas atbilstoši izmaiņām.

(c) Apdrošināšanas riska koncentrācija

Apdrošināšanas procesā riska koncentrācija rodas, ja kāds atsevišķs notikums vai notikumu virkne var nozīmīgi ietekmēt Sabiedrības saistību apjomu. Riska koncentrācija var rasties saistībā ar vienu apdrošināšanas līgumu vai vairākiem saistītiem līgumiem, kuru rezultātā var rasties būtiskas apdrošināšanas saistības.

Riska koncentrācija var izveidoties dažādu likumsakarību un gadījumu rezultātā. Biežākā riska koncentrācija tiek novērota veidos, kuros tiek apdrošināta fiziska persona, t.i., palīdzības vai nelaimes gadījumu apdrošināšana, kad personu grupa cieš nelaimes gadījumā, un visas šīs personas ir apdrošinātas Sabiedrībā. ģpašuma apdrošināšanā riska koncentrācija varētu izveidoties, ja vienā nelielā, blīvi apbūvētā apgabalā iestājas kāds no riskiem (piem., ugunsgrēks), kas viegli var pārvietoties no viena objekta uz otru, un šo darbību nav iespējams novērst.

Tāpat vadība apzinās, ka ir iespējama riska koncentrācija uz vienu uzņēmumu vai tautsaimniecības nozari kopumā, kuram tiek apdrošināti vairāki riski. Apdrošinot šādus riskus, obligāts priekšnosacījums ir izvērtēt klienta finanšiālo stāvokli un kapacitāti, kā arī noteikt, cik lielas finanšiālās saistības var rasties, cik lieli riski Sabiedrībai jau ir attiecībā uz šo klientu un kādus tā vēl var atļauties uzņemt. Novērtējot finanšu riskus, tiek izpētītas ekonomiskās attīstības tendences un riski, kas varētu ietekmēt attiecīgo nozari.

Lai mazinātu zaudējumus, kas varētu rasties riska koncentrācijas gadījumā, Sabiedrība izmanto pārapirošināšanu – pārapirošinot gan proporcionāli, gan neproporcionāli. Veicot pārapirošināšanu, Sabiedrības daļa riskā tiek noteikta gan par vienu objektu, gan par vienu notikumu, kurā zaudējumi var tikt radīti vienlaicīgi vairākiem objektiem. Šādi riski ir pārapirošināti praktiski visos apdrošināšanas veidos. Sabiedrības pielietoto pārapirošināšanas programmu katru gadu apstiprina Sabiedrības valde.

Šo risku vadībā Sabiedrība izmanto divas svarīgākās metodes. Pirmkārt, risks tiek parakstīts, izmantojot atbilstošu parakstīšanas politiku. Riska parakstītājiem ir atļauts parakstīt riskus tikai tad, ja paredzamā peļņa ir proporcionāla pieņemtā riska apjomam. Otrkārt, riska vadībā tiek izmantota pārapsūināšana. Sabiedrība iegādājas pārapsūināšanas segumu dažādos atbildības un īpašuma apdrošināšanas veidos. Sabiedrība pastāvīgi novērtē izmaksas un ieguvumus, kas saistīti ar pārapsūināšanas programmu.

Sabiedrība nosaka riskus, kurus tā ir gatava uzņemt attiecībā uz riska koncentrāciju. Sabiedrība uzrauga šos riskus gan risku parakstīšanas laikā, gan katru mēnesi, pārbaudot ziņojumus, kuros uzrādīta galveno risku koncentrācija, kurai Sabiedrība ir pakļauta. Sabiedrība izmanto vairākus modelēšanas instrumentus, lai pārapsūinātu riskus, lai novērtētu pārapsūināšanas programmu efektivitāti un neto riskus, kuriem Sabiedrība ir pakļauta.

Koncentrācijas risks tiek testēts un izvērtēts dažādos scenāriju testos. Ar šo testu palīdzību tiek novērtēts kādu koncentrācijas risku sabiedrība var uzņemt.

(d) Katastrofas

Sabiedrības vadība apzinās, ka ir iespējami katastrofu riski. Sabiedrības darbības ģeogrāfiskajos apstākļos šie riski visvairāk ir saistīti ar metroloģiskām parādībām: vētras, plūdi, dabas stihijas (krusa, sniegs, apledējumi utt.). Liela mēroga ugunsgrēki un zemestrīces ir maz ticamas, bet varbūtība pastāv. Raksturīgākās katastrofas ir plūdi un vētras. Lai mazinātu katastrofu risku ietekmi uz Sabiedrību, tiek izmantota pārapsūināšana. Pārapsūināšana ir gan proporcionāla, gan neproporcionāla. Lielākajiem riskiem papildus tiek veikta fakultatīvā pārapsūināšana. Sabiedrībā katastrofu riski tiek vadīti veicot rūpīgu risku selekciju, ierobežojot objektu daudzumu iespējamās plūdu un zemestrīces zonās. Pēc vadības domām, veiktie pasākumi, kas mazina katastrofu risku ietekmi uz Sabiedrību, ir pietiekami. Arī katastrofu risks tiek testēts un izvērtēts scenāriju testos.

(e) Apdrošināšanas risku vadība

Sabiedrība ir izstrādājusi dažādus kontroles un vadības mehānismus, lai ierobežotu apdrošināšanas risku. Visos apdrošināšanas veidos tiek izstrādāti nosacījumi un noteikumi, kas ir saistoši gan Sabiedrībai, gan klientiem. Nosakot kopējo risku un Sabiedrības pieņemtā riska apjomu, ir jāievēro noteikta metodoloģija, kas izstrādāta katram apdrošināšanas veidam. Sabiedrība ir izveidojusi riska parakstīšanas nodaļu, kurā strādā personāls, kas atbild par atsevišķu apdrošināšanas veidu attīstību, apdrošināšanas noteikumiem un nosacījumiem, kā arī riska novērtēšanas metodēm. Turklāt ir noteikti limiti, līdz kuriem noteikti darbinieki drīkst pieņemt lēmumu par riska parakstīšanu. Nosakot šos limitus, tiek ņemta vērā darbinieku hierarhija, t.i., jo augstāks amats, jo lielāku risku drīkst parakstīt.

Lai arī iepriekš aprakstītie pasākumi ir ieviesti un riski tiek pārapsūināti, Sabiedrības vadība apzinās, ka pastāv risks, ka apdrošināšanas riska novērtējums nav bijis kvalitatīvs un ir pieņemti nepareizi lēmumi. Turklāt pastāv risks, ka apdrošināšanas atlīdzības tiks noteiktas neatbilstoši nodarītajiem zaudējumiem vai arī atlīdzību prasību administrēšana prasīs ilgu laiku.

Lai samazinātu šos riskus, Sabiedrība ir izstrādājusi un pielieto risku un kvalitātes vadības sistēmu, kas attiecas arī uz apdrošināšanas procesiem. Sistēmas darbības ietvaros, regulāri tiek identificēti, vērtēti un pārapsūināti attiecīgie riski. Sabiedrība regulāri seko indikatoriem, kas liecina par apdrošināšanas riska negatīvām izmaiņām un īsteno plānus šo risku mazināšanā.

(f) Pieņēmumi un jūtīguma analīze pamatbiznesā

Pieņēmumu novērtēšanas process

Pieņēmumu noteikšanas procesa paredzētais rezultāts ir neitrālas aplēses attiecībā uz visticamāko vai paredzamo iznākumu. Pieņēmumos izmanto Sabiedrības datus, un šie dati tiek iegūti no ik gadu veiktās detalizētās izpētes. Pieņēmumi tiek pārbaudīti, lai nodrošinātu to atbilstību tirgus inflācijas likmēm vai citai publicētai informācijai. Pastiprināta uzmanība tiek veltīta pašreizējām tendencēm un, ja iepriekšējos gados nav pieejama pietiekoša informācija, lai būtu iespējams ticami noteikt atlīdzību attīstību, tiek izmantoti piesardzīgi pieņēmumi.

Notikušo vēl nepieteikto atlīdzību prasību rezervju apjomu var ietekmēt inflācija, risks, ka lielas atlīdzības tiks pieteiktas novēloti, atlīdzību pieteikšanas un citu risku pieteikšanas sezonālitate.

Tehnisko rezervju aprēķināšanā izmantotais galvenais pieņēmums ir tāds, ka atlīdzību prasību statistika ir stabila. Vadība paredz, ka atlīdzību prasību attīstība nākotnē būs tādi pati, kāda tā bija pagātnē. Rezerves netiek diskontētas.

Uzņēmējdarbības specifikas dēļ ir ļoti sarežģīti paredzēt atlīdzības iznākumu un pateikto atlīdzību prasību galējās izmaksas. Katra pieteiktā atlīdzības prasība tiek analizēta atsevišķi, izvērtējot prasības apstākļus, pieejamo informāciju no zaudējumu regulētājiem un vēsturisko informāciju par līdzīgu prasību apmēru. Apdrošināšanas gadījumu aplēses tiek regulāri pārskatītas un atjaunotas, iegūstot jaunu informāciju. Rezervju apjoms ir balstīts uz pašreiz pieejamo informāciju. Tomēr galējo saistību apjoms var atšķirties notikumu vai katastrofu dēļ, kas notikušas pēc aplēšu veikšanas. Daudzu apstākļu ietekmi, kas nosaka galējo zaudējumu izmaksu apmēru, ir sarežģīti aplēst. Tehnisko rezervju aplēšu sarežģītība ir atkarīga no apdrošināšanas veida, jo pastāv atšķirības apdrošināšanas līgumos, atlīdzību prasību sarežģītībā, prasību apjomā un nozīmīgumā, prasības rašanās datuma noteikšanā un prasības paziņošanas perioda ilguma.

IBNR rezervju izmaksas attiecībā uz vairumu risku tiek aplēstas, izmantojot vairākas statistikas metodes. Svarīgākās metodes, kuras tiek izmantotas un nav mainījušās kopš iepriekšējiem gadiem, ir šādas:

- *chain ladder* metodes, kurās tiek izmantoti vēsturiskie dati, lai aplēstu līdz šim izmaksāto un notikušo galējo prasību izmaksu proporciju;
- attīstības faktoru metodes, kuras novērtē apdrošināšanas gadījumu skaitu katrā dotajā laika momentā;
- paredzamo zaudējumu attiecības metodes, kurās tiek izmantotas Sabiedrības paredzamās zaudējumu likmes attiecīgajā apdrošināšanas veidā.

Pielietotās metodes vai metožu kopuma izvēle ir atkarīga no negadījuma iestāšanās gada, apdrošināšanas veida un vēsturiskās atlīdzību prasību attīstības.

Tā kā šajās metodēs tiek pielietota informācija par vēsturisko atlīdzību attīstību, tiek pieņemts, ka vēsturiskais atlīdzību attīstības modelis atkārtosies arī nākotnē. Pastāv vairāki iemesli, kāpēc tā varētu nenotikt, un tas tiek ņemts vērā, modificējot metodes. Šie iemesli ietver:

- izmaiņas procesos, kas ietekmē izmaksāto un pieteikto prasību attīstību/reģistrēšanu (piemēram, izmaiņas atlīdzību rezervju izveides procedūrās);
- ekonomiskas, juridiskas, politiskas un sociālas tendences (kas veicina savādāku nekā paredzēts inflācijas līmeni);
- izmaiņas darbības jomā;
- nejaušas svārstības, ieskaitot lielu zaudējumu ietekmi.

Sabiedrībā regulāri notiek rezervju pietiekamības kontrole.

2. Finanšu riski un risku vadība

Sabiedrība ir pakļauta finanšu riskiem, jo tā veic darījumus ar finanšu instrumentiem. Finanšu riski ietver tirgus risku, kas ietver cenu, procentu likmju un ārvalstu valūtas riskus, kredītrisku un likviditātes risku. Turpmāk ir sniegts finanšu risku apraksts un kopsavilkums par metodēm, kuras Sabiedrība izmanto šo risku vadībā. Šie riski Sabiedrībai rodas ikdienas uzņēmējdarbības rezultātā.

Šādiem finanšu riskiem var tikt pakļauti Sabiedrības finanšu aktīvi un finanšu saistības, tai skaitā ieguldījumi, noguldījumi bankās, apdrošināšanas debitori un pārapirošināšanas aktīvi:

- **Tirgus risks:** negatīvi izmainoties tirgus situācijai, var tikt ietekmēti apdrošinātāja aktīvi un/vai saistības, investīcijas var zaudēt savu vērtību, aktīvu ienesīgums var samazināties; tirgus riski iekļauj procentu likmju risku, kapitāla cenas risku un valūtu risku;
- **Kredītrisks:** Sabiedrībai var rasties finanšu zaudējumi līgumā noteikto saistību nepildīšanas gadījumā;
- **Likviditātes risks:** noteiktos nelabvēlīgos apstākļos apdrošinātājam, lai spētu nokārtot saistības, var būt nepieciešams pārdot aktīvus par zemāku cenu, nekā to patiesā vērtība.

(a) Tirgus risks

Finanšu instrumenti un pozīcijas ir pakļautas tirgus riskam, kas nozīmē, ka izmaiņas tirgus apstākļos nākotnē var samazināt vai palielināt instrumenta vērtību. Sabiedrība ir pakļauta potenciālam ieguldījumu riskam, gūstot zaudējumus no finanšu aktīviem, finanšu saistībām, pārapirošināšanas un apdrošināšanas līgumsaistībām, procentu likmju izmaiņu, ārvalstu valūtas maiņas likmju un kapitāla instrumentu cenu izmaiņu rezultātā.

Ieguldījumu riska ierobežošanai ieguldījumi tiek veikti dažādos finanšu instrumentos. Izvēloties finanšu instrumentus, tiek ievērotas „Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumā” noteiktās prasības.

Veicot ieguldījumu darbību, finanšu pārvaldes darbinieki ievēro pilnveidotās ieguldījumu procedūras, kurās noteikti daudzi jautājumi, kas saistīti ar ieguldījumu riska kontroli un ierobežošanu.

Ieguldījumu risks tiek ierobežots divējādi – pirmkārt, diversificējot ieguldījumu portfeli, otrkārt, analizējot aktīvu pirms tā iegādes un regulāri iegūstot pieejamo informāciju par to vēlāk.

(b) Valūtas risks

Valūtas risks: nelabvēlīgi mainoties valūtas kursam, Sabiedrība var ciest zaudējumus.

Daļa no apdrošināšanas saistībām ir noteiktas ārvalstu valūtās. Sabiedrības politika paredz ierobežot valūtas kursu svārstību risku attiecībā uz zināmajiem un gaidāmajiem darījumiem ārvalstu valūtā. Valūtas risks tiek mazināts, veicot ieguldījumus atbilstošās valūtās. Sabiedrība darbojas Eiropas valstīs, kur lielākoties vietējās naudas vienības ir eiro, kas samazina valūtas risku iespējamību. Sabiedrība neveic nekādus spekulatīvos darījumus, kuri varētu palielināt valūtas kursa svārstību risku.

(c) Cenas risks

Cenas risks nozīmē, ka tirgus cenu izmaiņu rezultātā finansu instrumenta vērtība var mainīties. Šādas izmaiņas var radīt gan tādi faktori, kas attiecas vienīgi uz attiecīgo instrumentu, gan faktori, kas ietekmē visus tirgū apgrozītos finansu instrumentus.

(d) Procentu risks

Procentu likmju svārstību risku ierobežojošie pasākumi Sabiedrībā tiek īstenoti, izvērtējot procentu likmju riska ietekmi uz Sabiedrības finanšu rādītājiem. Sabiedrībai nav būtisku saistību, par kurām jāmaksā procenti, un ievērojama daļa no procentu nesošiem aktīviem ir ar fiksētu procentu likmi. Sabiedrība nav pakļauta būtiskam procentu likmju svārstību riskam un procentu likmju svārstību ietekmei, kas rodas no Sabiedrības procentus nesošo aktīvu un saistību atšķirīgiem dzēšanas termiņiem vai procentu termiņstruktūras profila.

(e) Likviditātes risks

Saskaņā ar apstiprināto ieguldījumu politiku Balcia finanšu nodaļas darbiniekiem ir jānodrošina, ka vismaz 30% no aktīviem, kas nepieciešami tehnisko rezervju segšanai, ir izvietoti ieguldījumos ar augstu likviditāti.

Par ieguldījumiem ar augstu likviditāti tiek uzskatīti šādi aktīvi:

- 1) prasības uz pieprasījuma pret kredītiestādēm;
- 2) pārējās prasības pret maksātspējīgām kredītiestādēm (termiņnoguldījumi utt.), kuru atlikušais atmaksas termiņš nepārsniedz 30 dienas, un noguldījumi ar citu termiņu, ja līgums paredz iespēju izņemt naudu pirms dzēšanas termiņa (atskaitot līgumā noteiktu soda naudu par pirmstermiņa noguldījumu izņemšanu, ja tāda ir);
- 3) ieguldījumi vērtspapīros, kuriem ir pastāvīgs ierobežots tirgus, t.i., tos ir iespējams ātri pārdot bez būtiskiem zaudējumiem vai var izmantot kā ķīlu kredīta iegūšanai.

(f) Kredītrisks

Sabiedrība ir pakļauta kredītriskam, kas nozīmē, ka darījuma puse nebūs spējīga pilnā apmērā un noteiktajā laikā dzēst savas saistību summas. Sabiedrība strukturē pieņemtā kredītriska līmeņus, nosakot limitus attiecībā uz pieņemtā riska apjomu vienam vērtspapīru emitentam, debitoram, aizņēmējam vai iepriekš minēto grupām. Šādi riski tiek regulāri uzraudzīti.

Sabiedrība ir novērtējusi iespējamo izsniegto aizdevumu nodrošinājumu vērtības samazināšanos, ņemot vērā pašreizējo tirgus situāciju, un ir izveidojusi uzkrājumus aizdevumu vērtībai, kas pārsniedz nodrošinājuma vērtību.

Kredītriskus pārvalda, regulāri analizējot emitentu, aizņēmēju un potenciālo aizņēmēju spēju atmaksāt procentu un pamatsummas saistības un attiecīgi nosakot aizdevuma limitus.

Ja nepieciešams, nodrošinājumu pašreizējo tirgus vērtību novērtē neatkarīgas vērtēšanas sabiedrības vai pašas Sabiedrības speciālisti.

Kredītrisks rodas saistībā ar tiešās apdrošināšanas debitoriem un pārapirošināšanas debitoriem, un tas ir risks, ka darījuma puse nespēs pildīt savas maksājumu saistības.

Apdrošināšanas debitori

Vadība regulāri uzrauga tiešās apdrošināšanas debitorus un anulē polises, ja apdrošinājuma ņēmējam ir dots atbilstošs paziņojums, bet attiecīgā summa nav samaksāta.

Pārapirošināšana

Sabiedrība pārapirošina daļu parakstīto risku, lai kontrolētu zaudējumu riskus un aizsargātu kapitāla resursus. Sabiedrība iegādājas fakultatīvo un obligatoro, gan proporcionālo, gan zaudējumu pārsniegumu (Excess-of-Loss/XL) pārapirošināšanu, lai samazinātu neto riskus un nepārsniegtu faktisko maksātspējas normu. Sabiedrība iegādājas arī pārapirošināšanas līgumus galvenajos apdrošināšanas veidos, kas aizsargā Sabiedrību no jebkādiem kopējiem kumulatīviem zaudējumiem, kas var rasties no vairākām prasībām, kas rodas no viena un tā paša notikuma.

Noslēgtie pārapsdrošināšanas līgumi rada Sabiedrībai kredītrisku attiecībā uz summām, kas ir atgūstamas no pārapsdrošinātājiem, tāpēc Sabiedrība pastāvīgi uzrauga pārapsdrošinātāju finansu stāvokli un periodiski pārbauda pārapsdrošināšanas līgumus.

Pārapsdrošināšana tiek veikta pasaulē plaši pazīstamās pārapsdrošināšanas sabiedrībās ar ļoti labu reputāciju.

Veicot pārapsdrošināšanu, tiek ievērots, ka pārapsdrošināšanas sabiedrību reitings nevar būt zemāks par Standard & Poor's vērtējumu BBB- (vai citas starptautiskas reitingu aģentūras analogu vērtējumu). Praktiski visa pārapsdrošināšana tiek veikta pārapsdrošināšanas sabiedrībās, kuru reitings nav zemāks par Standard & Poor's vērtējumu A-.

Pārapsdrošināšanas sabiedrības savas saistības sedz laika periodā līdz 30 dienām. Pārapsdrošināšanas līgumos tiek noteikti arī gadījumi, kad, apdrošināšanas atlīdzībai pārsniedzot noteiktu summu, pārapsdrošināšanas atlīdzība ir jāizmaksā nekavējoties.

3. Darbības riski un to vadība

Sabiedrība ir noteikusi, ka klientam ir jāsaņem kvalitatīvus apdrošināšanas pakalpojumus. Lai to nodrošinātu, Sabiedrība izvērtē būtiskākos riskus un nosaka risku ierobežošanai piemērotāko rīcību. Risku vadības efektivitāti pārbauga Sabiedrības valde. 2012. gada beigās ir izveidota Kvalitātes un darbības risku departaments, kura viens no uzdevumiem ir ieviest un uzturēt nepārtrauktu, sistemātisku un savlaicīgi reaģējošu risku vadības sistēmu.

Ieviešot konkurētspējīgu atalgojumu un uzturot motivējošu darba vidi, Sabiedrība veido komandu, kurā ir kvalificēti, prasmīgi un pieredzējuši darbinieki. Ir izveidota darbiniekiem pieejama zināšanu bāze, kuru iespējams pielietot ikdienas darbā. Informācijas sistēmām (IS) ir būtiska loma darbības efektivitātes nodrošināšanā. Sabiedrības vadība pievērš lielu uzmanību, lai šīs sistēmas būtu darboties spējīgas un atbilstu mūdienu prasībām. Veicot informācijas sistēmu risku analīzi, Sabiedrība nosaka rīcību, kas nodrošina sistēmu nepārtrauktu darbību vai tās atjaunošanu atbilstošā laikā.

Būtiskākie sadarbības partneri:

Pārapsdrošinātāji

Pārapsdrošinātājs	Pārapsdrošinātāja reitings	Reitingu piešķirušā aģentūra	Pārapsdrošinātāja reģistrācijas vieta (valsts)
SWISS RE EUROPE S.A.	AA-	Standard & Poor's	Luksemburga
R+V Versicherung AG	AA-	Standard & Poor's	Vācija
Barents Re Reinsurance Company Inc.	A	A.M. Best	Panama
Peak Reinsurance Company Ltd.	A-	A.M. Best	Honkonga
Nacional de Reaseguros S.A.	A-	Standard & Poor's	Spānija

